Cogyddion a phobyddion enwog o Gymru

Gweithgareddau

1. Darllenwch y frawddeg, yna ticiwch y golofn gywir bob tro. Bydd mwy nag un golofn yn gywir weithiau.

Brawddeg	Bryn	Elliw	Luke
i) Dechreuodd goginio gyda'i nain.			
ii) Buodd yn gweithio mewn becws.			
iii) Ymddangosodd ar raglen *Britain's Youngest Chef.*			
iv) Mae wedi cyhoeddi llyfr Cymraeg.			
v) Mae'n berchen ar ddau fwyty.			
vi) Mae'n gweithio i'r BBC.			
vii) Mae gwefan ganddo.			
viii) Buodd yn gweithio ym Mharis.			
ix) Roedd yn hoffi rhaglenni Jamie Oliver.			
x) Mae'n defnyddio hen ryseitiau ei nain.			

2. Oeddech chi wedi clywed am Bryn, Elliw neu Luke o’r blaen?

Pa gogyddion neu bobyddion eraill rydych chi’n gallu eu henwi? Llenwch y tabl isod. Ydych chi’n gallu meddwl am fwy na phump?

Cogydd neu Bobydd	**Sut rydym wedi dod i wybod amdano/amdani**
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	5.

3. Sawl un yn y dosbarth sydd wedi pobi neu goginio gartref, fel Bryn, Elliw a Luke?

Gweithiwch allan **ganran y disgyblion** sydd wedi pobi gartref.

4. Ydy Bryn, Luke ac Elliw yn gweithio fel cogydd neu bobydd proffesiynol?

   Sut allwch weithio fel cogydd? Mae Bryn a Luke wedi mynd ati mewn dwy ffordd wahanol.

   Pwy yn y dosbarth hoffai goginio neu bobi fel gyrfa? Ble allech chi fynd yn lleol i astudio arlwyo neu i gael profiad gwaith?

   Meddyliwch am fanteision ac anfanteision gyrfa fel cogydd neu bobydd.
   Dyma rai syniadau:
   - Beth yw'r oriau gwaith?
   - Beth yw'r cyflog?
   - Oes cyfle i fod yn greadigol?
   - Oes cyfle i deithio?
   - Ydych chi'n gallu gweithio mewn tîm?

Manteision gyrfa fel cogydd neu bobydd	**Anfanteision gyrfa fel cogydd neu bobydd**

5. Pam mae cogyddion a phobyddion yn cyhoeddi llyfrau, neu'n ysgrifennu blog, yn eich barn chi?

   Oes unrhyw un yn y dosbarth sydd â llyfr coginio neu sy'n darllen blog am goginio? Os oes, pam maen nhw'n eu hoffi?

   Edrychwch ar flog Elliw: www.panedachacen.wordpress.com
   Beth yw eich barn amdano?
   Edrychwch eto ar enwau'r llyfrau Cymraeg y mae Bryn ac Elliw wedi'u cyhoeddi:
   Tir a Môr, Paned a Chacen, Pobi. Petaech chi'n cyhoeddi llyfr coginio neu bobi Cymraeg, beth fyddai ei enw? Meddyliwch am dri theitl posibl i'ch llyfr chi:

   i. ....

   ii. ....

   iii. ....

6. O'r rhestrau isod, dewiswch y diffiniadau cywir ar gyfer y geiriau ar y chwith.

becws	paratoi bwyd
ieuengaf	mwy nag un rysáit, sy'n dangos sut mae gwneud bwyd
arlwyo	mae bara'n cael ei wneud yma
ryseitiau	mwyaf ifanc, ifancaf

Rhowch y geiriau hyn mewn brawddegau newydd.

i. **becws**

....

ii. **arlwyo**

....

iii. **ieuengaf**

....

iv. **ryseitiau**

....

Ydych chi wedi clywed am air Cymraeg arall sy'n golygu'r un peth â 'becws'? ....

Atebion

1.

	Bryn	Elliw	Luke
i) Dechreuodd goginio gyda'i nain.		✓	✓
ii) Buodd yn gweithio mewn becws.	✓		
iii) Ymddangosodd ar raglen *Britain's Youngest Chef.*			✓
iv) Mae wedi cyhoeddi llyfr Cymraeg.	✓	✓	
v) Mae'n berchen ar ddau fwyty.	✓		
vi) Mae'n gweithio i'r BBC.		✓	
vii) Mae gwefan ganddo.			✓
viii) Buodd yn gweithio ym Mharis.	✓		
ix) Roedd yn hoffi rhaglenni Jamie Oliver.			✓
x) Mae'n defnyddio hen ryseitiau ei nain.		✓	

6.

becws	mae bara'n cael ei wneud yma
arlwyo	paratoi bwyd
ieuengaf	mwyaf ifanc, ifancaf
ryseitiau	mwy nag un rysáit, sy'n dangos sut mae gwneud bwyd

Gair arall: popty